

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **K. S.**, zastoupen Mgr. Petrem Křížákem, MBA, LL.M., advokátem se sídlem Ostrava - Moravská Ostrava, Purkyňova 787/6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2015, č. j. OAM-169/LE-VL18-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 4. 2016, č. j. 61 Az 11/2015 - 47, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora nadepsaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2015, č. j. OAM-169/LE-VL18-P17-2015. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu jako o nepřipustné a zastavil o ní řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Stěžovatel současně s podáním kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku, což odůvodnil tím, že v případě, že by kasační stížnosti nebyl odkladný účinek přiznán, odpadla by překážka vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, stěžovatel by byl vyhoštěn na Ukrajinu, kde mu hrozí vážná újma. Eventuální ochrana práv v řízení o kasační stížnosti by se tak stala zcela iluzorní, jelikož by již pravděpodobně byla konzumována újma, která stěžovateli v zemi původu hrozí. Stěžovatel připomíná, že Nejvyšší správní soud přiznává odkladný účinek kasačním stížnostem ve věci vyhoštění a stěžovatelův případ je typově obdobný. Stěžovatel se tedy domnívá, že nepřiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti by mohlo vést k nenávratné protiprávní újmě v nutnosti návratu do země původu, znemožnění ochrany před touto újmu, k nemožnosti hájit procesní práva v řízení o kasační stížnosti a v neposlední radě k zásahu do rodinného života stěžovatele, který stěžovatel vede na území České republiky se svojí přítelkyní. Odkladný účinek byl ze stejných důvodů přiznán také stěžovatelově žalobě.

Žalovaný ve vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti sdělil, že nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti. Stěžovatel dle jeho názoru nekonkretizoval, jaká újma mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí. Žalovaný také uvádí, že případ stěžovatele se netýká vyhoštění ale neudělení mezinárodní ochrany.

Podle § 107 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) platí, že *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval (například v usnesení ze dne 24. 2. 2010, č. j. 6 As 6/2010 – 61), že institut odkladného účinku je primárně spjat se žalobou, jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznáváný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy.

Dále je též třeba upozornit na mimořádnou povahu institutu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pro ojedinělé a výjimečné případy.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku reflektuje jednak hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán) s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán). K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, je-li zřejmé, že újma stěžovatele, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku, by byla nepoměrně větší případné újme jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno.

Důvody možného vzniku *nepoměrně větší újmy* stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má (srov. například usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2013, č. j. 45 A 4/2013 – 29, publikované pod č. 2852/2013 Sb. NSS). Toto břemeno, jak vyplývá z žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, stěžovatel unesl, neboť důvody vzniku újmy v kasační stížnosti zdejšímu soudu srozumitelně předestřel.

Co se týče konkrétních důvodů, o které stěžovatel svou žádost opírá, nelze přehlédnout, že stěžovatel má obavu z návratu do země původu, do níž se vrátit nechce, přičemž nepřiznáním odkladného účinku jeho kasační stížnosti by odpadla překážka vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, tudíž by byl nucen vycestovat. Nemohl by tak navíc uplatňovat ani svá procesní práva v řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti naplněny. Ačkoli se u stěžovatele skutečně nejedná o případ správního vyhoštění, ale o případ neudělení mezinárodní ochrany, ze spisu je zřejmé, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, kde se nacházel na základě rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 28. 10. 2015, proto, že nevycestoval z území České republiky na základě rozhodnutí o správním vyhoštění vydaného Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje, odborem cizinecké

pokračování

policie, oddělením pobytové kontroly, pátrání a eskort, vykonatelného dne 15. 10. 2015. Je tedy zřejmé, že nepřiznáním odkladného účinku jeho kasační stížnosti bude stěžovatel na základě tohoto rozhodnutí povinen opustit území České republiky. Stěžovatel se tak skutečně nachází v obdobném postavení jako stěžovatel, jenž brojí proti rozhodnutí o správním vyhoštění. Je na něj proto třeba vztáhnout závěry, které Nejvyšší správní soud učinil, pokud jde o odkladný účinek kasační stížnosti ve věcech správního vyhoštění.

Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli z jeho výkonu zřejmá již ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého a rodinného života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání (srov. zejména usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publ. pod č. 3169/2015 Sb. NSS, a dále např. usnesení ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Azs 9/2016 – 22; dostupná stejně jako další zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz).

Vyhošťovanému cizinci je tedy obvykle zachována možnost setrvat na území České republiky i po dobu probíhajícího řízení o jeho kasační stížnosti, neboť pro případ, že by byl se svou kasační stížností úspěšný, nelze vyloučit příčinnou souvislost mezi důsledky realizace rozhodnutí o vyhoštění a možným vznikem bezprávné újmy. Takovou újmu lze zásadně považovat za velmi výrazně zasahující právní sféru cizince (stěžovatele), často i s nevratnými důsledky (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25).

S ohledem na shora uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že ve vztahu ke kasační stížnosti stěžovatele je namíste odkladný účinek přiznat, neboť jinak by stěžovatel skutečně mohl utrpět újmu nikoliv zanedbatelnou. Současně pokládá Nejvyšší správní soud za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma třetím osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a ani žalovaný jejich existenci netvrdil. Bez významu přitom není ani to, že souzená věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), a doba, po kterou budou sistovány účinky napadeného rozsudku (potažmo napadeného rozhodnutí), tak bude jen krátká.

Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu